Тема. Основні правила комбінаторики

<u>Мета.</u> Ознайомитися з поняттям комбінаторики та комбінаторними правилами суми і добутку, вчитися розв'язувати комбінаторні задачі, обираючи відповідне правило

Повторюємо

- Що таке арифметична та геометрична прогресії?
- Що таке множина елементів? Наведіть приклади.
- Які операції можна виконувати з множинами?
- Наведіть приклади з життя, де доводиться виконувати операції з множинами.

Запишіть у зошит

Комбінаторика — розділ математики, що вивчає питання вибору та розташування елементів деякої скінченної множини відповідно до заданих умов.

- Правило суми: якщо множина А складається з m елементів, а множина В з k елементів, причому ці множини не мають спільних елементів, то вибір «х або у», де х належить A, у належить B, можна здійснити m + k способами.
- Правило добутку: якщо елемент х можна вибрати m способами i після кожного такого вибору елемент у можна вибрати k способами, то вибір «х та у» у вказаному порядку можна здійснити mk способами.

ПРАВИЛО СУМИ

Можна взутися сімома способами

ПРАВИЛО ДОБУТКУ

Можна поснідати десятьма способами

Перегляньте відео

https://youtu.be/z2e nYbp9fk

Розв'язування задач

Задача 1

- У Марійки є 3 червоні сукні, 5 жовтих суконь, 2 пари взуття без підборів та 4 пари взуття на підборах.
- А) Скількома способами Марійка може вибрати сукню?
- Б) Скількома способами Марійка може вибрати наряд, комбінуючи сукню та взуття?

Розв'язання.

- А) Оскільки Марійка може вибрати або червону або жовту сукню, то з правила додавання випливає, що всього способів вибрати сукню 3 + 5 = 8.
- Б) Всього суконь у Марійки 8, а пар взуття 6. Оскільки для кожної вибраної сукні у Марійки є 6 способів вибрати взуття, то з правила добутку випливає, що всього способів вибрати наряд 8 · 6 = 48.

Відповідь: А) 8; Б) 48.

Задача 2

На рисунку зображено схему проїздів між містами. Згідно з нею, з міста А в місто В можна проїхати трьома способами, а з міста В у місто С двома способами. Скільки всього є способів проїхати з міста А в місто С.

Розв'язання.

Для кожної дороги з міста A в місто B, можна вибрати дві різні дороги з міста B у місто C. Відповідно за правилом добутку, всього варіантів проїхати з міста A в місто C буде $3 \cdot 2 = 6$.

Відповідь: 6.

Задача 3

Ресторан пропонує меню з двох салатів, трьох перших страв та чотирьох других страв. Скільки існує способів вибрати вечерю, в яку входить по одній страві кожного виду?

Розв'язання.

Кількість способів вибрати пару: салат — перша страва 2 · 3.

До кожної такої пари ϵ 4 способи додати другу страву. Відповідно всього способів вибору вечері ϵ 2 · 3 · 4 = 24.

Відповідь: 24.

Поміркуйте

У класі є 9 хлопчиків і 6 дівчат. Скільки існує способів делегувати одного школяра з цього класу на змагання?

Домашне завдання

- Опрацювати конспект
- Розв'язати завдання:
- 1. У Поліни є 4 блакитні сукні, 2 жовті сукні, 3 комбінезони та 2 туніки. Скільки варіантів вбрання має Поліна?
- **2**. У Олексія є 10 футболок, 4 джинсів, 2 штанів, 4 пари кросівок та 3 пари кедів. Скількома способами Олексій може вдягнутися?
- 3. Скількома способами можна проїхати з міста A в місто C, якщо схема доріг наступна:

Фото виконаного завдання надіслати на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерела

- Всеукраїнська школа онлайн
- Істер О.С. Алгебра. 9 клас. Київ: Генеза, 2017. 264c.